

JACEK BOCHEŃSKI

ur. 1926; Lwów

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", życie codzienne, życie polityczne, poglądy polityczne

Młodzieńcze manifesty ideologiczno-polityczne

No a ja zacząłem się zastanawiać nad przebudową świata. I pamiętam, że były wtedy jakieś początki mojej twórczości prozatorskiej. Nic się z tego nie zachowało. Raczej to były projekty jeszcze... takie koncepcje jakieś wyobrażone. Ale pamiętam, że tworzyłem dzieło, prozą już, które miało być proklamacją takiego utopijnego programu życia ludzi na świecie, współżycia z sobą. Było tam mnóstwo bardzo idealistycznych pomysłów, które wiązały się też częściowo z tym, co miałem wpojone przez ojca o tej szczególnej roli twórców, artystów, tego, że oni obdarzają ludzkość skarbami ducha. Ale to się miało dziać w jakimś środowisku przyrody, miała być akceptacja przyrody, coś tam było z tego, co już wiele dziesiątków lat później poznałem jako program ekologiczny. Człowiek ma być w zgodzie ze środowiskiem przyrodniczym, ale ma tam być też indywidualną jednostką i ma się jakoś kształtować, ma być lepszy niż jest.

To jest jedna rzecz, a potem – i to już może trochę Jaworskiemu zawdzięczam – tam był mój pierwszy kontakt z ideą socjalizmu. Że ludzie potrzebują wiedzy, trzeba ich oświecić, trzeba podnieść ich kulturę, bo to się zarazem podnosi ich etyka, która jest na bardzo niskim poziomie, czego dowody czasy wojny przynosiły codziennie. Otóż trzeba ulepszyć człowieka. Tak sobie może roić jakiś nastolatek, który zresztą zmienia swoje projekty filozoficzne bardzo łatwo, one długo nie trwają, są zawsze niezmiernie radykalne. I coś takiego właśnie stanowiło o mojej decyzji opowiedzenia się za demokracją, jak ją nazywano, która objęła władzę w Polsce uwolnionej od niemieckiego okupanta w roku [19]44.

Data i miejsce nagrania	2019-02-13, Lublin
Rozmawiał/a	Joanna Majdanik
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"